

HANDLINGSPLAN

för verksamhet på fritidsgårdar och klubbar 2020–2026

VÄSTERÅS STAD

Klubb:

Öppen fritidsverksamhet
för alla barn 10–12 år

Fritidsgård:

För alla ungdomar 13–18 år

Miljön ska vara
välkomnande, positiv,
inspirerande och trygg

Ledorden är
trygghet, tillit, respekt
och jämlikhet

Verksamheten utgår från:

- Goda livsvillkor
- Demokrati, delaktighet och medskapande.

Inledning

I en stad som växer blir bra mötesplatser ute i stadsdelarna allt viktigare. Bra mötesplatser möjliggör möten mellan människor och främjar social hållbarhet. Fritidsgårdsverksamheten och öppen fritidsverksamhet i Västerås är verksamheter att vara stolta över. Verksamheterna ska fortsätta vara ledande i Sverige.

Verksamhetsidé

Verksamheten syftar till att under fria former underlätta och ge utrymme för barns och ungdomars umgänge och aktiviteter på deras fritid. Verksamheten ska upplevas som en attraktiv mötesplats och miljön ska vara välkomnande, positiv, inspirerande och trygg. En plats där man får vara sig själv, med möjlighet till att växa och utveckla sina kompetenser. Verksamheten utformas så att den i lika hög grad svarar mot alla barns och ungdomars behov och intressen.

Verksamheten leds av trygga vuxna som är förebilder för barn och ungdom. Verksamheten är flexibel i sitt utbud utifrån lokala behov i respektive bostadsområde.

Syfte med verksamheten

Syftet är att stärka barns och ungdomars identitet, det vill säga självkänsla, självrespekt och självaktning, samt bidra till en meningsfull, aktiv och stimulerande fritid. Verksamheten präglas av ett pedagogiskt ledarskap som främjar barns och ungdomars personliga utveckling och lärande.

Syftet är också att bidra till socialt hållbara stadsdelar.

Målgrupp

Fritidsgårdsverksamheten riktar sig till alla ungdomar mellan 13 och 18 år. Öppen fritidsverksamhet är för alla barn mellan 10 och 12 år samt deras vårdnadshavare. Verksamheterna är frivilliga och kostnadsfria i så stor utsträckning som möjligt.

Värdegrund

Verksamheten bygger på Västerås stads värdegrund:

Alltid bästa möjliga möte

- Öppenhet och kreativitet för lärande och utveckling
- Samarbete och handlingskraft för resultat
- Ansvarstagande och delaktighet för kvalitet och effektivitet
- Respekt och omtanke för de människor vi möter

Syfte med handlingsplanen

Denna handlingsplan är ett styrdokument som anger den politiska viljeinriktningen för fritidsgårdsverksamhet och öppen fritidsverksamhet i Västerås stad för perioden 2020–2026. Den ska, tillsammans med andra styrdokument, inspirera till utveckling och användas för att utforma aktivitetsplaner. Handlingsplanen har en tydlig koppling till stadens övergripande planer, program och policys, med särskilt fokus på social hållbarhet.

Årliga utvärderingar görs tillsammans med verksamhetens deltagare för att säkerställa kvaliteten.

Goda livsvillkor

Verksamheten förmedlar framtidstro, personlig utveckling och bidrar till en meningsfull och stimulerande fritid. Den främjar en positiv livsstil och en god hälsa. Särskild uppmärksamhet ges till barn och ungdomar som lever i en socialt utsatt situation.

Verksamheten är inbjudande. Alla ska bli sedda och hörda utan krav på prestation och verksamheten ska främja sociala samspel för god psykisk hälsa.

Vi bedriver ett aktivt värdegrundsarbete, som utgår från alla människors lika värde, solidaritet mellan människor, jämställdhet mellan könen samt individens frihet och integritet. Ett normkritiskt perspektiv präglar dessutom arbetet.

Ett pedagogiskt ledarskap präglar verksamheten, med trygga, genuint engagerade och ansvarskännande fritidsledare. Fritidsledarna bygger relationer, förtroende och tillit tillsammans med barn och ungdomar, vilket är verksamhetens stora styrka och grunden för det främjande arbetet. Fritidsledarna har ett positivt, coachande och lösningsfokuserat förhållningssätt.

En nära samverkan sker med vårdnadshavare, skola, socialtjänst, polis, andra kommunala och privata verksamheter samt civilsamhället. Detta möjliggör ett gemensamt samskapande och samhandling.

Verksamheten bidrar aktivt till att barn och ungdomar når kunskapsmålen i skolan. Verksamheten ger förutsättningar för ett djupare lärande och ett väckt intresse hos barn och ungdomar, så att de når sin fulla potential. Verksamheten utgår ifrån att lärande är livslångt och att alla kunskaper och färdigheter som barn och ungdomar erövrar bidrar till ökad framtidstro.

Verksamheten bidrar till ekologisk hållbarhet genom att vi tar ansvar för att minska klimatpåverkan, skydda natur- och kulturtillgångar, minska mängden och spridningen av skadliga ämnen samt arbeta för ett energi- och resurseffektivt samhälle.

Demokrati, delaktighet och medskapande

Verksamheten har en viktig roll i att stärka ungas inflytande och delaktighet i samhället. Delaktighet innebär att vara med och göra något. Inflytande består i att vara med och bestämma om något.

Unga tränas i att bli delaktiga och ta ansvar, inom de ramar som verksamheten sätter upp, samtidigt som de får en trygghet, avkopplande och rolig paus i vardagen. Besökarna stimuleras till att vilja ta ansvar och engagera sig – i frågor som berör dem eller i skapandet och genomförandet av verksamheten. De får möjlighet att påverka och ta ansvar för delar av planering, innehåll och genomförande av aktiviteter och program.

Verksamheten har god kännedom om barns och ungdomars situation i området, och vid behov utövas uppsökande verksamhet.

Verksamheten är inte enbart en arena för umgänge och fritidsaktiviteter, utan den är även till för ungas sociala etablering i samhället och vuxenvärlden.

En nära samverkan sker med vårdnadshavare, skola, socialtjänst, polis, andra kommunala och privata verksamheter samt civilsamhället. Detta möjliggör ett gemensamt samskapande och samhandling.

Verksamheten har en central roll i bostadsområdet och ska vara väl känd av boende och av andra verksamheter. Fysiska mötesplatser har en mycket viktig funktion för att bidra till social hållbarhet. Miljön ska vara inbjudande och upplevas välkomnande, säker och trygg. Generationsövergripande aktiviteter stimuleras. Verksamheten kan vara både generell och profilerad utifrån barns och ungdomars intresse.

MÅL Goda livsvillkor

Nöjd med verksamheten: **85 %**

Personlig utveckling: **85 %**

Avvikelse könsfördelning i öppen verksamhet: **Max 10 %**

Ej könsuppdelad gruppsverksamhet: **95 %**

MÅL Demokrati, delaktighet och medskapande

Delaktighet: **85 %**

Trygghet: **85 %**

Bemötande: **85 %**

Deltagarproducerade aktiviteter årligen: **20 st per klubb/gård**

Generationsöverskridande aktiviteter årligen: **10 st per bostadsområde där det finns klubb/gård**

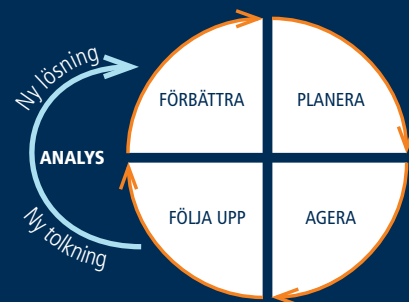

Ständig utveckling

Verksamheten arbetar systematiskt med utveckling. Vi använder oss av en modell som kallas för PDSA (Plan, Do, Study, Act; Planera, Genomföra, Följa upp, Förbättra). Med hjälp av modellen håller vi en konsekvent röd tråd, från planering till utveckling.

Alla som arbetar inom verksamheten är öppna för idéer från barn, ungdomar, föräldrar och samarbetsparter. Det innebär att vi inte går direkt på förbättra-fasen när vi identifierar ett förbättringsområde eller ett problem. Istället tar vi oss tid att analysera, för att se om det vi brukar göra är det mest lämpliga arbetssättet för att uppnå våra mål på ett så effektivt sätt som möjligt.

Med detta sätt att arbeta bjuder vi in till innovationer, såväl i det stora som i det lilla. För att säkra god kvalitet behövs en ständig öppenhet för nya arbetsformer, nya lösningar och nya sätt att tolka verksamhetens utmaningar.

Vi stärker barnrätts- och ungdomsperspektivet genom PDSA-modellen:

- i vardagen
- årligen
- vid årlig brukarenkät
- vid fördjupad uppföljning 2022 och 2025

Fyra nivåer till grund för handlingsplanen

INTERNATIONELLT

- FN:s barnkonvention
- Agenda 2030 – Globala målen för hållbar utveckling
- Rekommendationer från Europarådet och EU

NATIONELLT

- Barnkonventionen som lag
- Den nationella ungdomspolitiken
- Skollagen
- Folkhälsomyndighetens policy Hälsa 2020

LOKALT/VÄSTERÅS STAD

- Program för social hållbarhet
- Vision 2026 – staden utan gränser
- Värdegrund: Alltid bästa möjliga möte!
- Andra program, policys och handlingsplaner

VERKSAMHETSNÄRA

- Synpunkter från barn, ungdomar, vårdnadshavare, civilsamhället och olika professioner
- Fakta från andra städer
- Kunskap från personal i verksamheten

VÄSTERÅS STAD

Västerås stad

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Kontaktcenter: 021-39 00 00
www.vasteras.se